

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164.

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Uj megvilágításban.

Bennünket a pártzempont s az elfogultság sohasem vakíthat el annyira, hogy elismerőleg ne tudjunk nyilatkozni még ellenfeleinkről is, ha politikai pályájukat olyan sikban futják be, amelyen minden igyekezetükkel a köz javára óhajtanak lenni. Gaál Gaszton nem kormánypárti politikus, harmadmagával kised agrárpártot alapított s néha a legsúlyosabb közéleti kritikáktól sem retten vissza s nem egyszer a meggyőzhetetlenségig csöknyösen tud ragaszkodni hangoztatott elveihez. Ez mind rendben van, helyesebb is, ha valaki a kimondott szót állja, — feltéve, ha előbb meggondolta — mintha egyik napról a másikra elveit szögbe akasztja. A balatonboglári földesur szava nemcsak azért érdemel különösebb figyelmet, mert mögötte hosszú politikai pálya áll, de azért is, mert személye éles vonallal elhatárolható azoktól a csak azért is ellenzéki politikusoktól, akikből hiányzik a higgadság, akik minden lében kanalak s gyakran olyan problémákba is belenyúlnak, amelyekhez semmit sem értenek. Gaál Gaszton nevét a legutóbbi ellenzéki kampány alatt is többször lanszírozták. Amikor nyíltan követelték a kormány és a rendszer eltávolítását, a kormányzathoz hű s azt támogató sajtó feltette a kérdést: kik volnának azok a politikusok, akik a Bethlen-kormány általuk óhajtott távozása esetén kormányalakításra nemcsak vállalkozni mernének, de azt az ország érdekében sikeresen meg is tudnák valósítani. Ekkor egész csomó közderültéget keltő nevet soroltak fel, akik közé bizonyára minden előzetes megkérdezés nélkül Gaál Gasztont is beiktatták. Ez a kiszámított ellenzék csinytelés csak annyiban érdekes, hogy most, mint Gaál Gaszton egyik legutóbbi nyilatkozatából kitérünk, távolról sem egyezhető össze az ő gondolkodása azokkal a könnyelmű és látkiismeretlen politikai akciókkal, amelyeknek hullámvérése eltűnően van. Ez a parázs, őszi kampány nagyon összeesett egy külföldi barátunk üzenetének napfényre jutásával s egy tisztantuli egyházi méltóságot viselő férfi elveinek naiv pontokba szedésével. Ez utóbbinak érdekes háttere az is, hogy a pontok szerzője nagy előszeretettel hivatkozik az üzenet küldő személyére, aki a távolból — jól ismert körök behatása folytán — a revízió érdekében gyorsabb tempójú demokratizálódást kíván. Ezekre a mozgólódásokra Gaál Gaszton egy magyar politikus bátor és őnzetlen szavával félreérthetetlenül s megiszivlelést érdemlőleg így válaszolt: Nincs szükség kívülről jött tanácsokra s tanácsadókra. A kormány háta mögött olyan erős párt áll, amely a reá bízott hatalom folytán a szükséges intézkedéseket minden külső politikai támogatás nélkül is megteheti. Ez magyar beszéd! Kezdetből fogva helytelenítettük, hogy sorsunk irányítását más kezébe adjuk, avagy külső erőkre támaszkodva próbáljuk irányítani népünk és nem-

zetünk problémáit. A magyar nemzetnek saját erejéből kell elérnie mindazt, amire aspirál s nincs kétség afelől, hogy helyes uton haladunk a végcél felé. Csak ne bénítsák a munka ütemét a kishitűek, ne suttogjanak alaptalanul a politikai pletykahordók, ne kongassák félre a harangot, amikor veszély nincs, ne próbálják közéletünk képét oly sötét színekkel megfesteni, amilyenre ok nincs, ne ingassák meg a nép hitét vezetőivel szemben s legfőképp ne vállalkozzanak arra a hatalatlan szerepre, hogy idehaza minden nemes törekvést és szándékot lecsépüljenek, hogy a tekintélyeket így módon a köz prédájává tegyék. Igaza van Gaál Gasztonnak, nincs szükség kívülről jött politikai ukázokra, üzenetekre és tanácsokra. Mi ismerjük legjobban politikánkat s ezeket nekünk

kell a megvalósulás stádiumába is juttatnunk. Sokan állítják, hogy egy demokratikusabb irányzat inaugurálása helyzetünket kellemesebbé tenné például az angol munkáspárttal szemben. Erre nézve is megiszivlelendő Gaál Gaszton kijelentése: „ha egy ország helyesen akar eljárni, saját berendezkedését akként kell intéznie, hogy az az elsősorban ne a külföld, hanem saját polgárai legyenek megelégedve.” A nemzet történelmének utmutató irányvonala alapján kell jövőnk biztos és céltudatos útjait kiépítenünk. Gaál Gaszton ellenzéki oldalról bár, de mégis a jelenlegi kormányzat vezérgondolatát erősítette meg, aki ime más szemszögből ítélve, ugyanazt tarja helyesnek, amit mi rendületlen kitarással igazunk tudatában dűlőre fogunk vinni.

Hogyan választják meg a virilista törvényhatósági biz. tagokat?

A városi politikai élet a küszöbön álló törvényhatósági bizottsági tagválasztások körül zajlik. Noha a belügyminiszter október 18. és 27-ikében állapította meg a virilista és általános választások terminusát, — azért mégis a közönség körében különleges érdeklődés kísér minden olyan intézkedést, amelyik ezzel a kérdéssel összefügg. A belügyminiszter most körrendeletben közölte a törvényhatóságokkal a virilista választásának módjait. A legtöbb adófizetők választásánál a választásra kitűzött napnak reggel 8 órájára kell a választókat meghívni. A választási meghívókat a választási határnap megállapítása után azonnal szét kell küldeni. A szavazólapokat a törvényhatóság első tisztviselője készíti el. A rendes és póttagok választásához külön szavazólapokat kell készíteni. A szavazólapokat olyan papírosból és úgy kell előállítani, hogy a szavazás titkossága minden tekintetben megóvassék. A szavazólapon fel kell tüntetni, hogy a legtöbb adófizetőknek mely csoportjára vonatkozik, továbbá azt is, hogy rendes, vagy póttagok választására szolgál-e. A rendes tagok választásánál a szavazást reggel 8 órakor kell megkezdeni és azt délelőtt 11 óráig megszakítás nélkül kell folytatni és befejezni. Délelőtt 11 óra után rendes tagra nem szabad szavazatot elfogadni. A rendes tagokra történt szavazás befejezése után a választás eredményét haladéktalanul meg kell állapítani és a megválasztott tagok befűrendes névsorát a választási helyiségben azonnal ki kell függeszteni. A póttagok választását a rendes tagok választási eredményének megállapítása, kihirdetése és kifüggesztése után azonnal, de legkésőbb délután 3 órakor meg kell kezdeni és azt délután 6 óráig megszakítás nélkül kell folytatni és befejezni. Délután 6 óra után szavazatot elfogadni nem szabad. A póttagokra történt szavazás befejezése után ennek a választásnak az eredményét is azonnal meg kell állapítani.

Az általános választásoknál a törvényhatósági jogú városban a polgármester, illetőleg az általa e célra megbízott tisztviselő köteles az ajánlási ivatek — kérelemre — a választás kifizetésének napjától kezdve bármely választónak azonnal kiszolgáltatni. A választóknak kiadott ajánlási ivatekért a polgármester által előzetesen megállapított összegű költség megtérítését lehet szedni. A befolyt pénzt a választási nyomtatványok előállításának költségeinek fedezésére kell fordítani. A választás napját megelőző 12-ik naptól kezdve a polgármester, vagy az általa kijelölt egy vagy több tisztviselő köteles a hitelesítés végett bemutatott ajánlási ivatek azonnal hitelesíteni. Mindazoknak a nevét, akiknek ajánlási ívet a választási elnök elfogadta, be-

Még egy közgyűlést tart Baja város régi törvényhatósági bizottsága.

A belügyminiszter egy legutóbbi rendelete intézkedik a törvényhatósági központi választmányoknak az 1930-32 évre leendő újjalakításáról. A belügyminiszter rendelete okt. 2-ikán kelt 44621—1929. II. sz. alatt, hogy az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1925. évi XXVI. t.-c 18 § értelmében a központi választmányt három évre újra meg kell alakítani. Ezen rendelet értelmében még egyszer összeül a régi városi és megyei törvényhatósági bizottság, hogy a központi választmányt megalakítsa. A választmány tagjainak megválasztása még ebben a hónapban meg fog történni a törvényhatósági bizottsági közgyűlésen. A választás lefolyása a következő lesz:

— A hivatkozott törvény 17 §-ának 3-ik bekezdése szerint a központi választmányi tagok választása titkos szavazással (szavazólapok útján) lajstrom és az arányos képviselői rendszer szerint történik. Egy-egy lajstrom ajánlásához a választók (törvényhatósági bizottsági tagok) 10 százaléknak, de legfeljebb 30 választónak sajátkezü aláírása szükséges. A központi választmány tagjává a törvény 18 §-ának 2. bekezdése értelmében csak az választható, aki a megválasztatóságából a törvény 22 §-ának 3 bekezdése szerint nincs kizárva és vagy a bajai választókerület választóinak névjegyzékébe fel van véve vagy a bajai törvényhatósági bizottságnak tagja. Minden választó csak egy ajánlásban vehet részt. Az ajánlási ivatek alakja és szövege tekintetében az országgyűlési képviselők választásánál használandó és az 1926. évi nov. 17-én 266057 sz. a. kelt belügyminiszteri rendelettel (Budapesti Közlöny 1926. évi nov. 18-iki száma) az országos képviselői rendszer alapján való választáshoz megállapított mintát, szavazólap gyanánt pedig szintén a hivatkozott rendelettel közzétett szavazólap mintát kell használni a megfelelő átalakítás-

sal. Minden ajánlásban 18 jelöltet kell ajánlani, mert a város törvényhatósági bizottsága a törvény értelmében ennyi tagot választ. Ha az ajánlás akár kevesebb, akár több jelölt nevét tartalmazza, az ajánlás érvénytelen. Az ajánlásokat a választást megelőző harmadik napon kell benyújtani. Az ajánlás átvételére a polgármester vagy helyettesének elnöklése alatt két törvényhatósági bizottsági tagból álló bizottság hivatott. Ennek a bizottságnak a tagjait a polgármester hívja meg. Az ajánlás átvételére hivatott bizottság az ajánlást csak az esetben utasíthatja vissza, ha az ajánlottak száma több vagy kevesebb, mint ahány központi választmányi tagot kell választani, vagy ha az ajánló törvényhatósági bizottsági tagok száma a megkívánt mennyiséget (10 százalék, illetőleg 30 választó) nem éri el. A bizottság a hiányzó ajánlások pótlására egytől két óráig terjedhető határidőt enged, de ez a határidő a benyújtás napjának délutáni két órájánál nem haladhatja túl. Ha csak egy lajstromon történt érvényes ajánlás, akkor azt, hogy a lajstromok a szavazólapon milyen sorrendben következzenek egymásután, a bizottság az ajánlás benyújtására kitűzött határnap délutáni 2 órájaker nyilvános sorshuzással dönti el. Az ajánláshoz szükséges előírt mintájú ajánlási ivatek a városházán díjtalanul adják ki a jegyzői hivatalban. Az ajánlások benyújtásának időpontját később fogja a polgármester meghatározni, illetve a választási lajstrom ajánlási határidejéről később értesíti a törvényhatósági bizottság tagjait.

Ez a közgyűlés lesz a régi törvényhatósági bizottság utolsó ülése.

— **A ker. iskolai főigazgató Baján.** Dr. Székely Zsigmond felsőkereskedelmi kir. főigazgató kedden este Bajára érkezett a kereskedelmi iskolák meglátogatására.

Vetőmagpácok,
Csávázószerkek,

Porzol, Higosan, Tillantin, gyári áron

beszerezhetőek szavatolt minőségben a bácsmegeyel főraktárban a

Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1 — Telefon 350.

türendben névsorba kell foglalni és ezt a választás napját megelőző negyedik naptól kezdve a választás befejezéséig a városházán — a választás napján pedig ezenfelül a szavazóhelyiségekben is — ki kell függeszteni.

Gazdaság cselédkitüntetés Felsőszentivánon.

Megható ünnepség színhelye volt vasárnap, október 6-án Felsőszentivánon a község háza tanácsterme és utána a községi tanácsban álló Csernák József földbirtokos vendégszerető portája. Az ő hűségese cselédjét, Hódy Istvánt, aki 25 éven át szolgálta családját ritka becsületességgel, a földművelésügyi miniszter ugyanis a bajai járás főszolgabírója útján Bács Bodrogvármegye előterjesztésére diszoklevéllel és 100 pengővel jutalmazta. Erre az alkalomra összegyűlt a környék és a község gazdaságszolgálati és intelligenciája, kik a szentmise után a tanácsterembe vonultak és itt, miután Foki János bíró megnyitotta a diszoklevéllel, lemhényi dr Zsigmond Gyula főszolgabíró meleg szeretettel áthatott beszéd kíséretében nyújtotta át az ünnepelt derék cselédnek a diszoklevéllel és jutalomdíjat. Csernák József gazda hűségese cselédje és a maga nevében is keresetlen, közvetlen szavakkal köszönte meg a hatóság gondoskodását és kitüntetését. Majd Gondán Felicián ciszterci tanár méltatta az elnöklő főszolgabíró felkérésére az egybegyűlt előtt a nap jelentőségét és rámutatott a magyar érzés és szív, valamint a jó gazda erkölcsi értékeire a falu életében. Az egybegyűlt nagy közönség meleg ovációban részesítette a derék gazdát és hű cselédjét, kik az elnöklő főbíró jobbán foglaltak helyet. A diszoklevél után Csernák József vendégszerető házában gyűlt össze a vendégsereg a szíves háziasszonyok: Johanna néniék kitűnő asztala mellett. A község közönsége táviratban üdvözölte az ünnepély alkalmából Bisztray-Balku Gyula főispánt.

Eltemették Budapesten dr Vajda Gyulánét.

Jelentettük már, hogy dr Vajda Gyuláné szül. Klug Matild, a bajai áll. női felső kereskedelmi iskola igazgatójának felesége, akit mindenki, aki ismerte a finom lelkű uriaszonyt, szeretett, hirtelen, zok és jajszó nélkül az iskola udvarán virágai között, amelyeket maga ültetett és ápolt, okt. 7-én, hétfőn összeesett és pár pillanat alatti szívshűtésben meghalt. A legjobb, önfeláldozó hitves és anya volt, akit 35 esztendő házasság után ragadott el a halál. Halálát a lesújtott férjén kívül két fia: Vajda Andor és dr Vajda Petur budapesti ügyvéd gyászolja. Dr Vajda Gyulánét Budapestre szállították s ott temették el tegnap, szerdán a rákoskeresztúri r. kath. temetőben nagy részvét mellett.

Hol lesznek a választások.

A polgármester közli a város közönségével a törvényhatósági bizottság újjáalakításához szükséges választásoknak belügyminiszterileg megállapított határidejét, amit már a F. M. napokkal ezelőtt közölt. A legtöbb adófizetők választása a városi székházban okt. 18-án, az összes választók közül megejtendő választás a később kibocsátandó hirdetményben megjelölendő helyiségben lesz okt. 27-én.

Egy négy polgárit végzett fu

tanulónak

felvétetik a Corvin-nyomdában

Egyes községek követelik Bácsvármegye villanyosítását.

Az alispán szerint a mostani nehéz viszonyok közt nem volna szabad a lakosságot evvel az újabb óriási kiadással megterhelni, hanem várni kell kedvezőbb gazdasági és pénzügyi viszonyokra.

Az alispáni jelentés a megye elektrifikálásáról, illetve annak elhalasztásáról ezeket mondotta:

Tényleg a községek háztartása is napról-napra nagyobb nehézségekkel küzdök. És éppen ezért ebből a szempontból akarom megvilágítani azt a nagy kérdést, amely a kedélyeket ma meglehetősen hullámszerűen tartja. Ériem itt a községeknek villamos árammal való ellátását.

Tudomásom van róla, hogy a legtöbb község lakossága türelmetlenül várja a kérdés megoldását; sőt legtöbb egy község egyenesen megsürgette azt, illetve felvilágosítást kért az ügy jelenlegi állásáról. Ezt a körülményt igen örömdetes jelenségnek tartom, mert tanuságot tesz a lakosság haladni vágyásáról és áldozatkészségéről. Ámde könnyű követelni akkor, amikor a felelősségnek egész súlya nem a kérelmezőknek vállára nehezedik és amikor a vállalandó teher nagysága nem áll tisztán előttünk.

Lássuk tehát, miről van itt szó? A villamosáram bevezetése szakértők számítása szerint ma már körülbelül 22-24 millió pengőbe kerülne. Ha ezt az összeget kölcsön útján akarnók biztosítani, ma, amikor 12 százaléknál olcsóbb törlesztéses kölcsönről alig lehet beszélni, évi 260-280 000 pengő kiadásról kellene gondoskodni.

Ez kerekén 1,500 000 pengő pótdó alapot véve alapul — pedig a pótdó alapjau szolgáló egyesadók ennél kevesebbet tesznek ki — évi 17-18 százalékos pótdónak felel meg. Mivel pedig a községeknek közvilágítás címén évenként és fejenként 17 kw fogyasztást kellene vállalniok: ez 136.000 pengő kiadásnak felel meg, vagyis 9 százalékos pótdónak.

Kérdem, szabad-e lehet-e a mai válságos helyzetben a községeket újabb 25-26 százalékos pótdóval megterhelni? Vajon melyik község bírná el ezt a terhet?

Igaz, hogy a világításból bizonyos jövedelem is folyne be: de ez az első években — tehát éppen a mostani kritikus időben — igen csekély volna és mivel tetemes üzemi kiadásokról is van szó, ezek a jövedelmet majdnem felemésztenék.

Ettől eltekintve azonban ma nincs oly pénzintézet, vagy pénzcsoport, amely ekkora kölcsönt hosszú lejáratra bármilyen garanciára adna.

Maradna tehát az a második megoldás, amely szerint valamely pénzcsoportnak megadnók a koncessziót olyképpen, hogy bizonyos mennyiségű köz és magánvilágítási áram fogyasztását kellene biztosítani, ami viszont annyit jelent, hogy ha a lakosság, illetve a község a kikötött mennyiség-nél többet fogyasztana, a hiányzóknak az árát meg kellene fizetni.

Tudvalevő dolog, hogy a vállalatnak, illetve koncesszióknak ilyen értelemben való kiadására annak idején nyilvános versenytárgyalást hirdettem s az eredmény az volt, hogy a legolcsóbb ajánlattevő a tárgyalások folyamán hajlandó lett volna a munkálatot oly feltétellel vállalni, hogy a községek közvilágítás címén 1,7, magánvilágítás címén 3 kw. fogyasztást biztosítanak

havonként és fejenként. Ez pénzben 376 000 pengőt, pótdóban 25 százalékos pótdóval, azaz 25 százalékos pótdóval jelent. Igaz, hogy a magánfogyasztásból ennek az összegnek egy tetemes része visszatérülne,

De jól ismerem a bácskai népet és annak egyébként igen dicsérendő takarékoskását. Meg vagyok győződve ugyan, hogy igen sokan bevezetnék a villanyáramot, de addig, amíg ez a pénzügyi válság tart, a lehető legkisebb mértékben vennék azt igénybe.

Hogy ez így van, mutatja azon vármegyék példája, amelyek a villamosítás problémáját ilyen alapon oldották meg s amelyek — a pénzügyminisztérium illetékes osztályában szerzett információim szerint — a legnagyobb válsággal küzdenek, mert a fogyasztás minimális s a községek a vállalt terhet megközelítőleg sem képesek fizetni.

Már most azonban feltéve, hogy községeink ilyen nagy áldozatokba belemennének és a megye ehhez hozzájárulna, kizárt dolog, hogy a belügy és pénzügyminiszter ilyen megoldást megengedjen, itt tehát egy óriási előkészítő munkát kellene lefolytatni, amely a végén teljesen kárba veszne.

Még egy nagy tévedést kell itt eloszlatoom, — mondja az alispáni jelentés. Egyes községek még mindig abban az álomban ringatják magukat, hogy az elektrificatio kérdését a saját erejükből is meg tudják oldani: arra gondolván, hogy egy óriási villanyterepet létesítenének, vagy azt valamely maiommal létesítenék.

Ezek a községek azután szinte szemrehányással illetik most az alispánt, hogy minek vette a kezébe a dolgot, megakasztván az ő akciójukat, mikor nem tudja megcsinálni, ők pedig meg tudták volna csinálni. Óriási tévedés! E községeknek és mindenkinek tudnia kell azt, hogy nincsen a befolyás, amely keresztül tudná vinni már akkor, mikor a kérdést megmozgatta az alispán, azt, hogy a kormány az egy-községekre szorított önálló telep létesítését megengedje.

Hiszen ma az energia gazdálkodás korszakát éljük, amikor a legkiválóbb szakértők — immár 7-8 éve — az energia-törvény megalkotásán fáradoznak célul tűzve ki azt, hogy nagy centralék létesítésével egész nagy vidékeket, több vármegyét, sőt egész ország-részeket egy-egy ilyen központból lássanak el árammal.

Hogyan képzelheti tehát valaki, hogy állam megengedjen akkora pazarlást, hogy minden község külön állítson fel egy-egy villanytelepet és fogyassza az amugy is szűkösen és fogyóban levő szentüket és emellett óriási árakat fizessen az üzemért. Vagy egy olyan megoldást kell találni, amely kölcsön felvétele nélkül koncesszióban rejlő fentebb említett veszély kiküszöbölésével biztosítja az áramszolgáltatást, vagy várni kell, míg a pénzügyviszonyok javulnak, illetve az energia-törvény megalkotásával újabb, kedvezőbb lehetőség kínálkozik a kérdés olcsóbb megoldására.

Részemről az előbbi megoldási módot választottam, amikor a koncessziót a komló bányának, illetve az

azt kezelő pénzügyminiszteriumnak ajánlottam fel, — mondja az alispán.

Ajánlatom elfogadása esetén az állammal kerülővén szerződéses viszonyba, nemcsak olcsóbb áramot kapnánk, de — mivel az állam nem üzérkedik — biztosítva volnánk abban a tekintetben, hogy a kikötött fogyasztás elmaradása esetén méltányos elbánságra tarthatnánk számot.

— Köztudomásu, hogy ajánlatom kedvező fogadtatásra talált és már a megvalósulás küszöbén állott, amikor előre nem látott körülmények a véglegesítésnek utjába állottak. Engem bizonyára nem illethet vád, hogy termem megvalósítása körül mulasztás terhelne. Nem volt az az alkalom, amelyet fel nem használtam, nem volt az a tényező, amelyet igénybe nem vettem volna, hogy a kérdést dülőre juttassam. Bisztray-Balku Gyula főispán is hathatósan támogatott és külön akciót indított a siker érdekében.

Amikor legutóbb e kérdésben a pénzügyminiszterrel tárgyaltam, azt a kijelentést tette, hogy — szavai szerint — nyugtassam meg az embereimet, ő meg akarja a dolgot csinálni, de még nincsen a fedezet kérdésével tisztában.

Azóta a viszonyok még nehezebbek lettek. De biztosítok mindenkit, hogy sem magam, sem a főispán a dolgot nem engedjük elaludni.

Ha a tervezett megoldás sikerül, olyan olcsó áramszolgáltatást fognak a megye, illetve a községek kapni, amely olcsóság tekintetében páratlanul áll az országban. Én még mindig remélem, hogy sikerül az állammal dülőre jutni.

Egy azonban bizonyos; én nem vagyok az az ember, aki túlfutott ambícióból és látszólagos, muló siker kedvéért a községeket anyagi romlásba engedjem taszítani.

Jól ismerem embereimet: jól tudom tehát, hogy akik ma a leghangosabban követelik, hogy a villamosítást minden áron keresztül kell vinni, azok volnának a legelső, akik balsiker esetén leszednék rólam a keresztvizet. Lassan haladj tovább érsz! Mindennek megjön az ideje. S akkor azután annál nagyobb az öröm és a megelégedés.

Oicsó a buza, oicsón kell termelni!

Legolcsóbb a PORZOL porpác, a gálénál is oicsóbb!

Holdanként 10 kg. vetőmagot megtakaríthat, ha gálé helyett PORZOL porpácot használ és mégis

sűrűbb lesz a vetése

Mint hogy a Porzol-pácoldás 1 holdra 1 pengő 20 fillérbe kerül, a megtakarított 10 kg. vetőmag 2 pengő 40 fillér értékével szemben

ingyen pácol,

sőt holdanként 1 pengő 20 fillért külön megtakarít!

MAGYAR BUZÁNAK MAGYAR PORPÁC!

Legjobb a PORZOL

vetőmagtakarítás — többtermés — üzög-

mentesség.

A Porzol és a Higosan nevével csúszdószert eredeti gyári áron beszerezhető:

VÁROSI DROGERIA, BAJA

Vörösmarty M.-u. 1. — Telefon: 352.

Pár nap múlva kapható lesz már a „Béje 301“ hálózati rádió!

Minőségben, árban vezetnek.

Összes üzemköltségek óránként mindössze 1 fillér. Nincs többé telepkimerülés, üzemzavar, sem lámpakiégés. 200-2000 m. hálálámhossz. Beállítás csak egy precíz skálával. — Kérjen díjmentes bemutatót még ma!

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök, elektrótechnikai és műszaki vállalatától.

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

hosszabb bírósági mentes

Tatai 1 kg-os kockabrikett

Magas hőérték.

O l c s ó á r l

Könnyen kezelhető, gazdaságos.

Mindig tudja mennyi szene van!

Tegyen egy próbát már 50-kg t házhoz szállítunk.

Egyedelárusító:

Vidor József és Fia

szénnagykereskedők bajai kirendeltsége

Szent István-tér 7. — Telefon: 266.

Egy hélig tartanak Baján a nemzetközi gyámügyi tárgyalások Jugoszlávia kiküldötteivel. Beszélgetés dr Konyovics Miklós jugoszláv kormánybiztossal

Jelentettük már, hogy a jugoszlávokkal kötött nemzetközi gyámügyi egyezmény végrehajtására tejhatalommal kiküldött két kormánybiztos: dr Horváth Kornél magyar belügyminiszteri osztálytanácsos és dr Konyovics Miklós nyug. zombori árvászeki elnök, a legfőbb számvevőségek tagja Baján tartózkodnak s itt a megyeházán az árvászeki hivatalban dr Frank Mihály árvászeki elnök bevonásával tárgyalnak a már végrehajtott gyámügyi egyezmény likvidálásáról.

A Független Magyarország munkatársa felkereste dr Konyovics Miklós jugoszláv kormánybiztost, aki ezeket monogta:

— A gyámügyi egyezmény végrehajtására a magyar részről dr Horváth Kornél miniszteri osztálytanácsos ur, jugoszláv részről én lettem kiküldve. A bizottság csak kettőnkből áll, amelybe bevontuk most dr Frank Mihály árvászeki elnök urat. Természetesen segédkezésem is van.

— A munkákat befejeztük Szombathelyen, Zalaegerszegen és Pécsen s Szentes volna még hátra, ahol ugyanezt a munkát meg kell ejtenünk Horgosra vonatkozólag. Ezen közben ejtettük utba Baját, ahol a munkálatok csekély töredéke még nincs befejezve. Itt Baján csak most közigazgatási munkálatokat végzünk s ez a munka, ami szerdán kezdődött, körülbelül szombatig fog eltartani. Arról van szó, hogy olyan esetben, ha valaki itt született valamelyik bácskai magyar községben, de most az illető ott lakik jugoszláv területen s az illető kiskorú gondnokolt, vagy időközben önjogúvá vált egyén gyámjában őrzött vagyonát átszolgáltattuk a bajai árvászeknek — ki fizesse ki az illető részét: a bajai árvászek-e, vagy pedig átutalja a zombori árvászekhez. Mintegy 10-12 ilyen esetről van szó, de azok közül 4-5 szóbeli elintéztést nyert, mert kiderült, hogy tévedésről van szó.

— A munka; a tanácskozás, megbeszélés gyorsan megy, de jegyzőkönyveket is kell felvinnünk minden esetről s ez a technikai munka sok időt vesz igénybe, mert nincsen egyik kor-

mány biztosnak sem titkára, aki elvégezné a jegyzőkönybe foglalást.

— Ha Szentesen is befejezzük a munkánkat, utána sor kerül a végleges elszámolásra s az egyezményteljes likvidálására.

Itt említjük meg, hogy dr Konyovics Miklós békében a magyar pénzügyminiszteri ümban volt miniszteri tanácsos; egyébként dr Frank Mihály árvászeki elnöknek egykori ismerőse és barátja; az összes iskolákat együtt végezték. Dr Konyovics Miklós igen jó nevű sakkozó, aki az egyik budapesti sakkkört is alapította, — jelenleg a jugoszláv sakkszövetség elnöke, aki délutánoként a Bajai Sakk-Kör vendége, ahol a játékosokkal szokott belemerülni a komoly sakkjátékba.

H I R E K.

— Szántó Jenő okt. 15-i hangversenye. Tegnap hírtünk, hogy Szántó Jenő okl. hegedűművész és okl. hegedűtanár, a Liszt Ferenc-Kör zeneiskolájának kitűnő hegedűtanára, október 15-én, kedden tartja bemutatkozó hangversenyét, általános érdeklődést kellett városunkban. Holnap számunkban már alkalmunk lesz e hangverseny gyönyörű műsorát közölni, mely a legkényesebb igényeket is kielégíti, valóban világvárosi színvonal. A fiatal művészt Kósa György zongoraművész, a Zeneművészeti Főiskola tanára fogja kísérni.

— Halálozás. Jánoshalmán szombaton reggel meghalt Nikowitz Eminé szül. Horváth Roza. Temetése vasárnap délután volt. Az elhunytban Nikowitz Richárd tompai ajjegyző az édesanyját gyászolja.

— Izr. Istentisztelet Pénteken délután az istentisztelet öt órakor, vasárnap délután a Kolnldre öt órakor kezdődik.

Esővíz medencék elkészítését legolcsóbban vállalja GRÜNHUT és TÁRSA
Telefon 160.

Szebb fogak SARG KALODONT

— Sportmérkőzések. Szekszárdi Turul—Bonyhádi CSE 2:0 (1:0).

— Névmagyarosítás. A belügyminiszter megengedte, hogy Velin Mátyás, aki Hercegszántón 1905. évben született, hercegszántói lakos, gör. kel. vallású és kiskorú Velin Anna, aki 1905-ben született, gör. kel. vallású hercegszántói lakos családi vezetéknevüket „Végvári“-ra magyarosították.

— A volt bajai helyőrségi parancsnok sírját is megkoszorúzták. Jelentettük már, hogy a pécsi hadapródiskola 25 évvel ezelőtt végzett növendékei 25 éves bajai találkozójuk alkalmából Pécsről Bajára átrándulva felkeresték egykori tanárúknak, Csermák Mihály ezredesnek, az uzsoki hősnak a sírját s arra koszorút helyeztek el. Ugyanezen alkalommal találkozóra átrándult ezredesek és alvezredesek lovag Stipnievszky György nyug. altábornagy, a pécsi hadapródiskola volt parancsnokával felkeresték egykori tanulóit: a Baján elhunyt vitéz Kicsvályoi (Manhold) Nándor őrnagy sírját is.

Hívja fel telefonon a 3:9 számot. Tűzifa rendelését azonnal szállítja DEUTSCH tűzifa és ésszentelep. Teherpályaudvar (volt Salapáthy-fatelep)

— Nyugalomba vonult pestmegeyi alispán. Kedden tartotta Pestvármegye törvényhatósági bizottsága utolsó ülését, amelyen elbucsuztatták a nyugalomba vonuló Agoraszító Tivadar alispánt.

— Tánciskola. Laky tánciskola új táncfolyama megkezdődött. Tanulók szerdán és csütörtökön este még felvételtnek.

— Négy pengő napi ápolási díj a klinikákon. A kultuszminiszter legújabb rendeletével 4 pengőben állapította meg a pécsi debreceni és szegedi klinikákon a napi ápolási díjat.

„MÁK” és bauxit cement. Felsőgalimészállandóraktára GRUNHUT és TÁRSA.
Telefon 160.

Stukatur- és alabastrom-gipsz gyári áron. MÁK mésztelep. Mátyás kir. tér 10. Telefon 356.

Zongora (rövid) eladó vagy bérbeadó Petőfi Sándor utca 27. sz. alatt.

Színház.

— Bolygó zsidó Fejér Erzsi és Kormos Ferenc bucsuja. A világirodalom ismert bibliai legendáját, a Bolygó zsidó című daljátékát mutatja be a társulat. A daljáték zenéjét Abrányi szerezte Silliga Ferenc szövegére. Fejér Erzsi és Kormos Ferenc, a társulat rokonszenves művészei vesznek bucsut a bajai közönségtől.

Pénteken este Rózsa Bözsi a Bölcsődal című vígjátékban vesz bucsut a bajai közönségtől s egyuttal örökre a színésztől is.

3 utolsó előadás, szombaton este és vasárnap délután. Zöldhelyi Anna primadonna bucsuzik az évad egyik legkedvesebb operettjében, a Pista nényiben.

„KALOR”

a kályhák királya
előnyösen
beszerezhető

UTRY-nál

Erzsébet kir-né u. 38. Tel. 280.

UHU mulató

Erzsébet királyné u. 27.

Ma és naponta szenzációs új műsor.

PATAKS tánctrió.

SCHRATT KATÓ DICK ELZA

előadónő. táncosnő.

Estephe & Mimmi tánc duó.

UJ UHU-GÖRLÖK UJ

RADNAI MACA SZABÓ JÓZSA

táncosnők.

JAULUSZ MORINI új műsorral.

A műsor után az uri közönség

táncol. — Kezdeté 10 órakor, —

Záróra reggel 6-kor. — Szabad

bemenet. — Éjfel 2-től babléves.

LORENCZ J. JAULUSZ MORINI

tulajdonos. igazgató

U-R-A-N-I-A

Október 12-én szombaton.

Oktober 13-án vasárnap.

ANNA MAY WONG első idej filmje

A bánat leánya

Egy kínai táncosnő regénye 10 felvonásban. — Főszerepben: Anna May Wong, Tilla Garaen, Gaston Paquet és Szőke Szakáll. Kísérő filmje:

Jonny és a nők

Bohózat 8 felvonásban. — Főszerepben: Louis Wilson és Georg K. Arthur.

CORSO MOZI

Előadások kezdete okt. 13-án, vasárnap fél 4, 6 és fél 9-kor.

ZORO-HURU

este

a fekete nővel

Bohózat 10 felvonásban. Kísérő filmje:

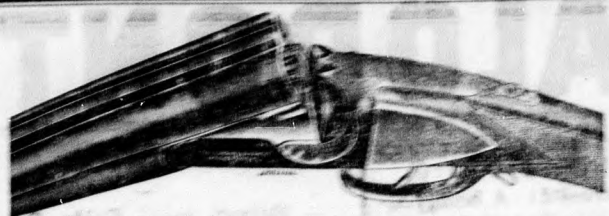
Gyűlölet pusztája

Cnwobly történet 8 f. F: KEN MAYNARD,

HIRADÓ

Építetők legnagyobb öröme a salétrom és mészkőmentes
mázai téglá. Legnagyobb része
 flasztertéglának használható.

Kapható: **POLLÁK JÓZSEF** iakereskedésében.

Kerékpároknál árleszállítás.

Legjobb varrógépek teljes jótállás mellett

Remington írógépek.

Fegyver, lőszer, löporárusítás. Fränkel és Horváth-nál **BAJA**, Budapesti ut 16

ETERNIT
 anyageladási és
 tetőfedési
 vállalat.

Telefon: 290.

CSAK ETERNIT VÉDSZOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
 ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 33. Gyár: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:

DELY Géza

fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR **BAJA, BUDAPESTI-UT**

Megjelent az új

250-es PUCH
 motorkerékpár!

ELŐNYEI: Három sebességű blokkmotor. Belső lendkerék. Csekély üzemköltség, 100 km-re 1 pengő 80 fill. Szabadalmazott expanziós kuplung.

Kezelése és vezetése 10 perc alatt elsajátítható. **Ára 1200 pengő**
 Bővebb felvilágosítással és részletes ismertetővel szolgál a körzet képviselő

BOHNER és TÁRSAI, BAJA

Erzsébet királyné u. 6. Telefon: 256.

Szörme és szücsáru

dus választékban.

Szörmebundák

a legújabb divat szerint, a legmegbízhatóbbak, a legolcsóbb napi áron.

Javítások és átalakítások szakszerűen

HOLCZER-szücs Erzsébet királyné utca 24. sz. alatt.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi

Hatschek-féle
Eternit.

Javításmentes az ETERNIT háztető.

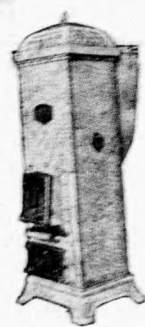

Salétrommentes téglá legolcsóbb árban kapható.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján.

Szab. folytonéggő

Jobbágy-kályhák

A Magyar Kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak gyártmánya.

Hazai szének tüzelésére legalkalmasabb!

Főbb előnyei:

1. Még a legsúlyosabb hazai barnaszénen is tökéletesen és teljesen szagtalanul éggeti el!
2. 15-20 órán át kezelés nélkül ég!
3. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályharendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is kb. 50 százalékkal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhánál!

Egyedárusító:

Scheer Adolf és Fia
 vasnagykereskedők, BAJA.

Kossuth L u. 13. sz.

h á z

(dr. Halász-féle) szabad kézből eladó.

Új pelyhet és fosztott

t o l l a t
 legolcsóbban

Madách Imre u 6 sz. a. Fendrich-ház, Sonnenfeldnél **s z e r e z h e t i b e.**
 Régi használt tollat becsérel vagy megvesz.

Kapható:

Goldschmidt Lajos
 utóda,

Zádor Oszkár
 épületfa és építkezési
 anyagok telepén.

Baja, Sugovica-part.